

รายงานผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด 2.2 ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) และการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: LO)

ระดับที่ 1 Assessment ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด และความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์

❖ เอกสารสรุปผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของหน่วยงาน เพื่อหา GAP และการวิเคราะห์ความรู้ที่สำคัญที่จำเป็นต่อภารกิจของหน่วยงาน

1. บทบาทและภารกิจหน่วยงาน

เป้าหมายสูงสุดของสำนักโภชนาการ

“ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีภาวะโภชนาการดี สามารถดูแลตนเองด้านอาหารและโภชนาการได้เหมาะสมกับสุขภาพ”
วิสัยทัศน์

“สังคมรอบรู้ด้านอาหารและโภชนาการ มีภาวะโภชนาการดีทุกช่วงวัย และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีภาวะโภชนาการที่ดี”

พันธกิจ

“อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการอย่างมีส่วนร่วม ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

ตามประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 126 ตอนที่ 98

1. พัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานหลักด้านโภชนาการของประเทศ
2. ศึกษา วิจัย พัฒนาและประยุกต์องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางด้านโภชนาการ
3. พัฒนาและจัดทำเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือ และตัวชี้วัดด้านโภชนาการ รวมทั้งระบบการรับรองมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
4. พัฒนาระบบ กลไกและเครือข่ายการเฝ้าระวังและระบบสารสนเทศทางโภชนาการของประเทศ เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์การจัดการองค์ความรู้ด้านโภชนาการ
5. ถ่ายทอดและพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านโภชนาการ กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายและชุมชน
6. ประสานความร่วมมือ ติดตามและประเมินผล เพื่อการแก้ไขปัญหาด้านโภชนาการ กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านโภชนาการ
7. สร้างกระแสสังคม ธารน้ำใจเผยแพร่ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตอาหารในระดับชุมชนและภาคอุตสาหกรรม ให้มีคุณค่าทางโภชนาการ รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมสุขภาพด้านโภชนาการให้กับประชาชน
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2. บทบาท ภารกิจขับเคลื่อนและพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO)

2.1 วิเคราะห์ GAP และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพองค์กรและจัดทำกรอบ การพัฒนาวิชาการและแผนการจัดการความรู้ขององค์กร ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์กรมอนามัย

2.2 พัฒนางานวิชาการด้านอาหารและโภชนาการ เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาไปถึงเป้าหมายที่ตอบโจทย์ การอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมตามยุทธศาสตร์กรมอนามัย

2.3 พัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานด้านการศึกษาวิจัย การจัดการความรู้ นวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านอาหารและโภชนาการ

2.4 จัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อมในองค์กร ที่เอื้อต่อและสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

2.5 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพผลงานและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการงานวิจัยด้านอาหารและโภชนาการของหน่วยงาน

3. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์และช่องว่างของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) สำนักโภชนาการ

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และบทบาทหน้าที่ ที่มุ่งเน้นการพัฒนางานและบุคลากรด้านอาหารและโภชนาการ - ผู้บริหารหน่วยงาน ให้ความสำคัญกับงานพัฒนาองค์กรสู่การเรียนรู้ (LO) - หน่วยงานมีคณะทำงานวิชาการ (กพว.) และการจัดการความรู้ (KM) เพื่อเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) - ผู้นำคณะทำงานวิชาการ (กพว.) และการจัดการความรู้ (KM) มีความรู้ความสามารถและความกระตือรือร้นที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ - บุคลากรในหน่วยงานส่วนใหญ่ มีความรู้ ความสามารถด้านอาหารและโภชนาการโดยตรง (จบการศึกษาด้านอาหารและโภชนาการ) - บุคลากรมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน (ทำงานเป็นทีม) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน - มีระบบการทำงานตามกระบวนการสร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน (PMQA หมวด 6) 	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรขาดการถ่ายทอดความรู้และทักษะความเชี่ยวชาญในงานจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง - บุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการสื่อสาร (ทักษะการพูดและเขียน นิเทศศาสตร์) ภาษาต่างประเทศ งานวิจัย การวิเคราะห์นโยบายและแผน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้ไม่สามารถทำงานได้เต็มศักยภาพ - บุคลากรในหน่วยงานไม่เพียงพอต่อปริมาณงานและภาระงานที่เกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการ งานวิจัย R2R และนวัตกรรม (1 คน รับผิดชอบหลายคณะทำงาน) - การพัฒนาผลงานวิชาการ กลุ่มงานสนับสนุน ยังมีน้อย เนื่องจากบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนางาน R2R - ระบบ IT ยังขาดการรวบรวมข้อมูลและทำให้ทันสมัยต่อการใช้งานและขาดการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาตรงจุด - ขาดการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาองค์กรสู่การเรียนรู้ (LO) ในหน่วยงาน
โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Treat)
<ul style="list-style-type: none"> - สำนักโภชนาการ เป็นองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือได้รับการยอมรับในด้านโภชนาการและการนำแนวทาง/ความรู้สู่การปฏิบัติสู่หน่วยงานอื่น - กระแสสังคมให้ความสนใจ เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีมากขึ้น ทำให้ประชาชน องค์กร ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีความตื่นตัวเรื่องการดูแลสุขภาพและโภชนาการเพิ่มขึ้น - มีแผนปฏิบัติการด้านโภชนาการ ระดับชาติ รองรับ การปฏิบัติงาน - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารด้านโภชนาการได้รวดเร็ว และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลร่วมกัน นำไปสู่ความรอบรู้ด้านโภชนาการ - มีเกณฑ์ขององค์กรระหว่างประเทศทำให้เกิดการเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนาการดำเนินงานด้านโภชนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ทำให้ขาดความต่อเนื่องของการดำเนินงาน - ภาระงานของบุคลากรเยอะเกินไป (workload) ทำให้เวลาในการจัด/ร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของตนเอง และการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) มีไม่เพียงพอ จึงทำให้ถูกจัดอันดับความสำคัญรองจากภารกิจงานประจำ - สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของประชาชนมากขึ้น ทำให้วัฒนธรรมการบริโภคอาหาร นวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นเยอะ ทำให้องค์ความรู้ ข้อมูล งานวิจัย งานวิชาการที่จะมารองรับการเปลี่ยนแปลง มีไม่เพียงพอ

4. ผลการดำเนินงานสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สำนักโภชนาการ ปี 2566

ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการของหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และผลการดำเนินงานสร้างหรือพัฒนาผลงานวิจัย/ผลงานวิชาการ/นวัตกรรมของหน่วยงานเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด	ความสอดคล้องกลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
<p>1. พัฒนา/เผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานด้านโภชนาการของประเทศ - ข้อเสนอแนะการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี (Food Based Dietary Guidelines: FBDG)</p>	<p>Partnership, Investment, Regulate, Advocacy</p>	<p>1.1 จัดทำข้อเสนอแนะการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี (Food Based Dietary Guidelines: FBDG) สำหรับแต่ละช่วงวัย ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ทารกและเด็กเล็กอายุ 6 – 23 เดือน หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น หญิงให้นมบุตรวัยรุ่น วัยเรียนและวัยรุ่น วัยทำงาน และวัยสูงอายุ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมคณะทำงาน FBDGs ของสำนักโภชนาการ เพื่ออบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ อาหารที่เป็นแหล่งของสารอาหารแต่ละชนิด ปริมาณของสารอาหารที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ การเลือกใช้แหล่งข้อมูลอ้างอิง และปริมาณอาหารที่แนะนำบริโภคเป็นหน่วยครัวเรือน เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 2) ประชุมหารือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำ (ร่าง) คู่มือข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย พิจารณาปริมาณอาหารที่แนะนำให้บริโภคใน 1 วัน ของกลุ่มวัยรุ่นและวัยรุ่น เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2565, 28 เมษายน 2566 <p>1.2 เผยแพร่เกณฑ์จำแนกอาหารตามมาตรฐานโภชนาการ (Nutrient Profile) แบ่งเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1) กลุ่มอาหารมื้อหลัก 2) กลุ่มอาหารกึ่งสำเร็จรูป 3) กลุ่มขนมขบเคี้ยว 4) กลุ่มขนมอบ นึ่ง ทอด 5) กลุ่มขนมหวานและไอศกรีม 6) กลุ่มเครื่องดื่ม 7) นมและผลิตภัณฑ์นม</p> <p>โดยเผยแพร่เกณฑ์ดังกล่าวให้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและมหาวิทยาลัย</p>

มาตรการขับเคลื่อน ตัวชี้วัด	ความสอดคล้อง กลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
<p>2. ขับเคลื่อนงาน โภชนาการสู่ประชาชน -TPSA -ระบบข้อมูลความรู้บน เว็บไซต์สำนักโภชนาการ</p>	<p>Partnership, Investment, Advocacy, Building capacity</p>	<p>2.1 TPSA คัดเลือกผลงานส่งรับสมัครรางวัล TPSA จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลคุณค่าทางโภชนาการของอาหารไทย</p> <p>2.2 ระบบข้อมูลความรู้บนเว็บไซต์สำนักโภชนาการ คลังข้อมูลที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ 1. โภชนาการตามกลุ่มวัย https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/nutritiongroup/ 2. มาตรฐานด้านอาหารและโภชนาการ https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/standard/?reload ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ 1. แอปพลิเคชัน Food4Health 2. ระบบสืบค้นคุณค่าทางโภชนาการ https://thaifcd.anamai.moph.go.th/nss/index.php</p>

มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด	ความสอดคล้องกลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
<p>3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรสำนักโภชนาการ -ประชุมคณะกรรมการพัฒนาวิชาการ (กพว.) และการจัดการความรู้ (KM) -พัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ -พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโภชนาการ -จัดกิจกรรม Nutrition Journal club</p>	<p>Partnership, Building capacity</p>	<p>3.1 การประชุมคณะกรรมการพัฒนาวิชาการ (กพว.) และการจัดการความรู้ (KM) เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2565 โดยมีประเด็นสำคัญคือ 1) ชี้แจงนโยบายการพัฒนาวิชาการของสำนักโภชนาการ เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาไปถึงเป้าหมายที่ตอบโจทย์การอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม 2) วางแผนการดำเนินงานของคณะทำงาน กพว. สำนักโภชนาการ ประจำปี 2566 3) ชี้แจงขั้นตอนการขอพิจารณาจริยธรรมงานวิจัย ผ่านคณะทำงาน กพว. สำนักโภชนาการ แนวทางการผลิตผลงานวิชาการ ประจำปี 2566 ช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิชาการในเวที ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ งานประชุมวิชาการโภชนาการแห่งชาติ งานประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ และจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำปี 2566</p> <p>3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการกระบวนการ Design thinking เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2565 วัตถุประสงค์การประชุมคือเพื่อการวางแผนงานส่งเสริมสุขภาพ โดยมีวิทยากรคือ พญ.วิสารรัตน์ ธีระโกเมน ประธานคณะทำงาน กพว และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สำนักโภชนาการ</p> <p>3.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การคิดเชิงออกแบบรอบด้าน สู่เส้นทางกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์โภชนาการ” เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2565 และ 25 มกราคม 2566 โดยมีวัตถุประสงค์การประชุมคือ เพื่อเรียนรู้แนวทางการออกแบบบริการ ออกแบบการดำเนินงานผ่านการคิดแบบ design thinking 2) เพื่อวางกลยุทธ์ในการดำเนินงานขับเคลื่อนโภชนาการ โดยมีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน ซึ่งนักวิชาการที่เข้าร่วมการประชุมได้พัฒนาศักยภาพการคิดเชิงระบบ ภายใต้กรอบแนวคิด “ทำน้อยได้มาก พัฒนาแบบก้าวกระโดด” ซึ่งต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ 1) หุ้นส่วนในการขับเคลื่อนงานทั้งที่เป็น Health และ Non-health sectors 2) ความร่วมมือกับภาคเอกชน 3) รูปแบบ intervention ที่เข้าถึงประชาชน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน 5) บทบาทในการเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านโภชนาการ 6) การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านโภชนาการ และ 7) นวัตกรรมอาหารเพื่อแก้ปัญหาทุพโภชนาการ</p>

มาตรการขับเคลื่อน ตัวชี้วัด	ความสอดคล้อง กลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
		<p>3.4 การจัดกิจกรรม Journal club</p> <p>3.4.1 Journal club ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นการนำเสนอบทความวิจัย 1 เรื่อง คือ Effective strategies for children obesity prevention via school based, family involved interventions: a critical review for the development of the Feel4Diabetes study school-based component</p> <p>3.4.2 Journal club ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นการนำเสนอบทความวิจัย 5 เรื่อง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Comparison of the efficacy of wheat-based snacks fortified with ferrous sulfate, electrolytic iron, or hydrogen-reduced elemental iron: randomized, double-blind, controlled trial in Thai women 2) Double-duty actions: seizing program and policy opportunities to address malnutrition in all its forms 3) A plant-based diet for the prevention and treatment of type 2 diabetes 4) Protecting Children from The Harmful Impact of Food Marketing: Policy Brief 5) School Lunch Programs and Nutritional Education Improve Knowledge, Attitudes, and Practices and Reduce the Prevalence of Anemia: A Pre-Post Intervention Study in an Indonesian Islamic Boarding School <p>การจัดกิจกรรมทำให้นักวิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมโภชนาการที่เกี่ยวข้อง</p>

มาตรการขับเคลื่อน ตัวชี้วัด	ความสอดคล้อง กลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
		<p>3.5 การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพด้านการประเมินภาวะโภชนาการ เมื่อวันที่ 3 และ 10 มีนาคม 2566 วิทยากรคือ รศ.ดร.วราภรณ์ เสถียรนพเก้า และ Asst.Prof.Dr.Carol Hutchinson จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีนักวิชาการจากกลุ่มส่งเสริมโภชนาการ กลุ่มวัยต่าง ๆ กลุ่มวิจัยอาหารเพื่อโภชนาการ และกลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ เข้าร่วมฟังการบรรยายเกี่ยวกับการประเมินภาวะโภชนาการเพื่อนำไปใช้งานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย 1) การประเมินสัดส่วนร่างกาย (Anthropometry assessment) 2) การประเมินภาวะโภชนาการทางชีวเคมี (Biochemistry assessment) 3) การประเมินภาวะโภชนาการทางคลินิก (Clinical assessment) และ 4) การประเมินอาหารบริโภค (Dietary assessment) เพื่อใช้ในการประเมินและวางแผนให้โภชนศึกษา เพื่อลดความเสี่ยงของภาวะทุพโภชนาการและความเจ็บป่วย/โรคต่าง ๆ</p> <p>3.6 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการดำเนินงานจัดการความรู้ด้านโภชนาการ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนทักษะ กลไกในการจัดการความรู้ ประกอบด้วย Knowledge creating, Knowledge sharing, Knowledge structuring (information mapping, information scoring, information retrieving), Knowledge auditing และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานด้านโภชนาการทุกกลุ่มวัย</p> <p>3.7 ด้านพัฒนาบุคลากร คณะทำงานพัฒนาวิชาการ (กพว.) และการจัดการความรู้ (KM) สำนักโภชนาการ ได้มอบหมายให้นักวิชาการเข้าร่วมการประชุม ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมหลักสูตรผลักดันนโยบายสาธารณสุข จัดโดยเครือข่ายโรคไม่ติดต่อไทย เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2565 หัวข้อกลุ่มย่อยที่เข้าร่วม ได้แก่ พรบ.การควบคุมการตลาดอาหารที่มุ่งเป้าต่อเด็ก และ Service plan of obesity management in children 2. Training workshop on managing Health and Nutrition Claims and Labelling เมื่อวันที่ 14-18 พฤศจิกายน 2565

มาตรการขับเคลื่อน ตัวชี้วัด	ความสอดคล้อง กลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
		<p>3. อบรมพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในการเสนอขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมอนามัย เมื่อวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2565 จัดโดยสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกรมอนามัย มีบุคลากรสำนักโภชนาการเข้าร่วมอบรมจำนวน 18 คน</p> <p>4. ประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบงานวิชาการ กรมอนามัย เมื่อวันที่ 20-21 ธันวาคม 2565 จัดโดยสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกรมอนามัย มีประเด็นสำคัญดังนี้ แนวทางในการขับเคลื่อนความรู้ด้านสุขภาพในหน่วยงาน การพัฒนาผลงานวิชาการเพื่อใช้ประกอบการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น</p> <p>3.8 การเผยแพร่ผลงานวิชาการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประสิทธิภาพของโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health ต่อสุขภาพของคนไทยที่มีน้ำหนักเกินและอ้วน นำเสนอในการประชุมวิชาการสาธารณสุขประจำปี 2566 2) นวัตกรรมดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน “แพลตฟอร์มไอโอดีน” นำเสนอในการประชุมวิชาการโภชนาการแห่งชาติครั้งที่ 16 3) ช่องว่างกฎหมายไทยในการสร้างสภาพแวดล้อมด้านการตลาดอาหารและเครื่องดื่มที่มีปริมาณไขมัน น้ำตาล และโซเดียมสูง (HFSS) เพื่อลดความเสี่ยงภาวะอ้วนในเด็ก ตามข้อเสนอแนะองค์การยูนิเซฟประเทศไทย ประเทศไทย ภายใต้กลยุทธ์การตลาด 7Ps นำเสนอในการประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 16/2566 4) พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ นำเสนอในการประชุมวิชาการโภชนาการแห่งชาติครั้งที่ 16 5) Relationship between nutritional status and cognitive performance in Thai school-age children นำเสนอใน 14th Asian congress of nutrition 6) Revision of food-based dietary guidelines for Thailand: Phase1 qualitative guidelines นำเสนอใน 45th ESPEN Congress

มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด	ความสอดคล้องกลยุทธ์ PIRAB	กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
4. พัฒนาระบบข้อมูลเฝ้าระวังทางโภชนาการ	Regulate, Advocacy	1. ประชุมคณะทำงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางโภชนาการและจัดทำข้อมูลเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ 2. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพนักวิชาการข้อมูลภาครัฐ ขับเคลื่อนงานเฝ้าระวังการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 เมื่อวันที่ 19-21 ธันวาคม 2565 3. ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเฝ้าระวังด้านโภชนาการ เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2565 และวันที่ 11-12 มกราคม 2566 4. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบข้อมูลเฝ้าระวังด้านการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง เมื่อวันที่ 8-9 มิถุนายน 2566 5. จัดประชุมชี้แจง Template งานเฝ้าระวังภาวะโลหิตจางในระบบ Health Data Center ที่พัฒนาในปีงบประมาณ 2566 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2566

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

1. การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการความรู้ด้านการส่งเสริมโภชนาการในทุกกลุ่มวัย
2. การวางแผนการดำเนินงานโดยคณะทำงานซึ่งเป็นนักวิชาการจากทุกกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมโภชนาการในทุกกลุ่มวัย การวิจัยอาหารเพื่อโภชนาการและการบริหารยุทธศาสตร์
3. การพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการ โดยการส่งเสริมให้นักวิชาการได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การอบรมความรู้ด้าน โภชนาการและการจัด Journal club เพื่ออัปเดตความรู้ทางโภชนาการและนำไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการ
4. การสำรวจความพึงพอใจ เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

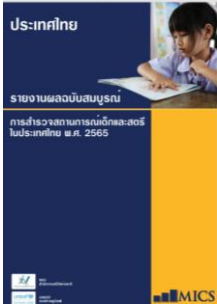
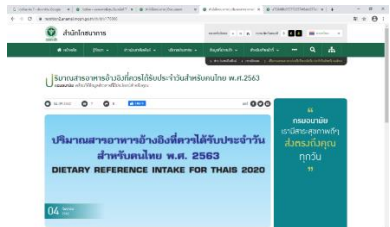
1. การเข้าถึงฐานข้อมูลทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งไม่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการสนับสนุนการวิจัยและการอัปเดตข้อมูลทางวิชาการที่ทันสมัยได้
2. ระยะเวลาในการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ เนื่องจากคณะทำงานเป็นนักวิชาการซึ่งส่วนใหญ่รับผิดชอบงานด้านการส่งเสริมโภชนาการ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (งานกลุ่มวัย) จึงอาจไม่สามารถดำเนินการจัดการความรู้ขององค์กรได้เท่าที่ควร

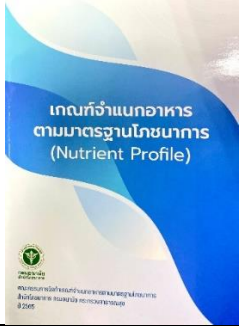
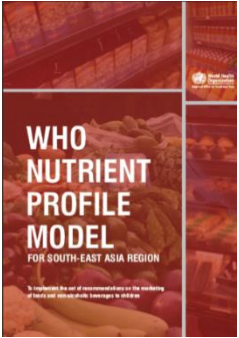
5. วิเคราะห์ช่องว่าง (GAP) และแนวทางการแก้ไข การจัดการข้อมูลและความรู้ของหน่วยงานที่จำเป็นต่อการพัฒนางานวิชาการของสำนักโภชนาการ

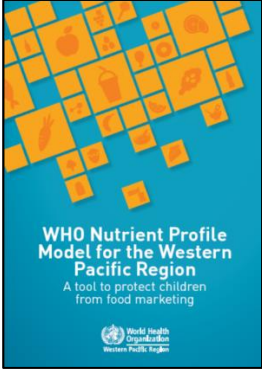

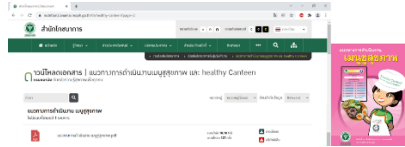
ช่องว่าง (GAP)	แนวทางการแก้ไข	ข้อมูลและความรู้ของหน่วยงานที่จำเป็นต่อการพัฒนางานวิชาการ
1. นักวิชาการในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความเชี่ยวชาญด้านโภชนาการที่แตกต่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญการปฏิบัติงานด้านโภชนาการ ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรม กระบวนการดำเนินงานด้านโภชนาการในหน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (Multiple Indicators Cluster Survey: MICS) ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2565 - รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย(สุขภาพเด็ก) โดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557
2. บุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการสื่อสารและการนำเสนอผลงาน ทักษะการพูดและเขียนภาษาต่างประเทศ งานวิจัย การวิเคราะห์นโยบายและแผน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้ไม่สามารถพัฒนางานได้อย่างได้เต็มศักยภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เรื่องทักษะการสื่อสารที่จำเป็น และเทคนิคการนำเสนออย่างมืออาชีพ - สนับสนุนเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานไปเรียนรู้และนำเสนอผลงานในเวทีต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2562 – 2563 - รายงานการสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในประเทศไทย พ.ศ. 2564 - Application Health for You (H4U) - การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่าน OCSC Learning Portal
3. นักวิชาการที่เป็นคณะทำงานพัฒนาวิชาการและจัดการความรู้ (KM) มีภารกิจงานประจำค่อนข้างมาก ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานในการพัฒนาวิชาการได้อย่างเต็มที่	<p>บริหารจัดการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบงาน เป็นคณะทำงานย่อย เพื่อสามารถร่วมกันทำงาน เพื่อให้เกิดคล่องตัว และสามารถบริหารงานและเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎี Work Life Balance - หลักการแนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับบริหารทรัพยากรบุคคล
4. ขาดการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาองค์กรสู่การเรียนรู้ (LO) ในหน่วยงาน	<p>ประกาศนโยบายองค์กรแห่งการเรียนรู้ และชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้ของหน่วยงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ - ถอดบทเรียนการก้าวสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
5. ประชาชนแต่ละกลุ่มวัยมีภาวะโภชนาการยังไม่บรรลุค่าเป้าหมาย เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะด้านโภชนาการและพฤติกรรมบริโภคไม่เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่ - ผลิตและเผยแพร่ สื่อด้านโภชนาการและพฤติกรรมบริโภคที่เหมาะสมสำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัยผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดหลักการขององค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ - รูปแบบและวิธีการเผยแพร่สื่อให้มีประสิทธิภาพ

❖ เอกสารแสดงรายการข้อมูล ความรู้ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การจัดการความรู้ของหน่วยงาน, ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นต่อการกิจหน่วยงาน

➤ รายการข้อมูลและความรู้ของหน่วยงานที่จำเป็นต่อการพัฒนางานวิชาการ

ลำดับ	รายการข้อมูล	รายละเอียดข้อมูลและความรู้
1	<p>รายงานการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (Multiple Indicators Cluster Survey: MICS) ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2565</p> 	<p>โครงการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย หรือโปรแกรม MICS (Multiple Indicator Cluster Surveys programme) คือ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสตรีที่มีความน่าเชื่อถือทางสถิติและสามารถใช้เปรียบเทียบในระดับนานาชาติได้</p> <p>โดยในประเทศไทยข้อมูลโปรแกรม MICS ถูกเก็บรวบรวมทั้งในระดับประเทศ รวมถึงจังหวัดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจัดทำครั้งแรกในปี พ.ศ. 2548 และจัดทำเป็นประจำเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งข้อมูลภาพรวมของประเด็นต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการของเด็ก ๆ ในกลุ่มที่เปราะบางที่สุด และในจังหวัดและชุมชนที่ขาดโอกาสเหล่านี้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถปรับปรุงแผนและนโยบายด้านความเท่าเทียม และมาตรการต่าง ๆ</p>
2	<p>ปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวัน (Dietary Reference intake : DRI)</p> 	<p>ประเทศไทยได้ทบทวนและปรับปรุงความต้องการสารอาหารของคนไทย ครั้งที่ 4 โดยคณะกรรมการปรับปรุงข้อกำหนดสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันของคนไทย และเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2563</p> <p>ซึ่งสำนักโภชนาการได้นำข้อมูลที่ปรับปรุงขึ้นใหม่นี้มาใช้ในการพัฒนาข้อเสนอแนะการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี ทั้งข้อปฏิบัติกรกินอาหารและปริมาณอาหารที่ควรบริโภคใน 1 วัน ในรูปธงโภชนาการ</p>
	Link: https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/dri/176096	
3	<p>Food Based Dietary Guidelines (FBDG) ข้อเสนอแนะการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี</p>	<p>มีข้อปฏิบัติกรกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชนไทย โดยจัดทำทั้งในภาพรวม และแยกตามกลุ่มวัย รวมทั้งหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร และปริมาณอาหารที่แนะนำใน 1 วัน แยกตามกลุ่มวัย รวมทั้งหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร แสดงตัวอย่างข้อปฏิบัติตามที่เป็นภาพรวม และธงโภชนาการผู้สูงอายุ</p> <p>1.กินอาหารให้ครบทุกกลุ่ม แต่ละกลุ่มให้หลากหลาย ในปริมาณที่แนะนำตามธงโภชนาการ และหมั่นดื่มน้ำหนักตัวตามเกณฑ์มาตรฐาน</p>

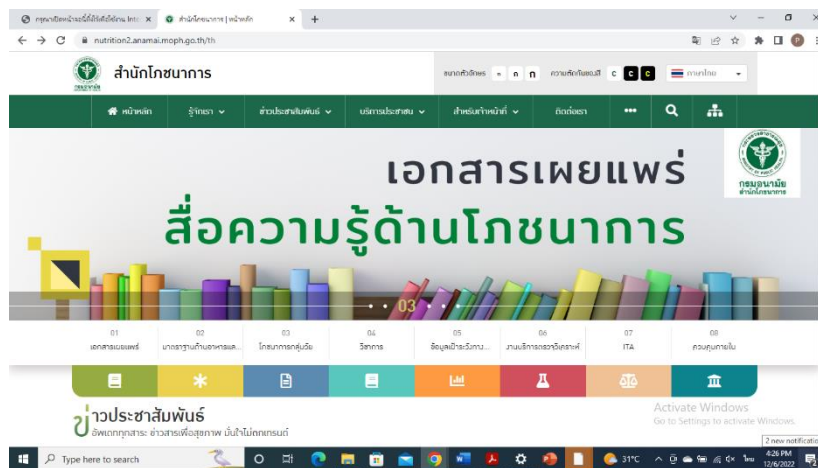
		<p>2.กินข้าวเป็นหลัก เน้นข้าวกล้อง ข้าวซ้อมมือ สลับกับอาหารประเภทแป้งเป็นบางมื้อ</p> <p>3.กินปลา ไข่ เนื้อสัตว์ไม่ติดมัน ถั่วเมล็ดแห้งและผลิตภัณฑ์จากถั่วเป็นประจำ</p> <p>4.กินพืชผักและผลไม้หลากหลายสีเป็นประจำ หลีกเลี่ยงผลไม้รสหวานจัด</p> <p>5.ดื่มนมรสจืด และกินอาหารอื่นที่มีแคลเซียมสูง</p> <p>6.หลีกเลี่ยงอาหาร ไขมันสูง หวานจัด เค็มจัด</p> <p>7.กินอาหารที่สะอาด ปลอดภัย และปรุงสุกใหม่</p> <p>8.ดื่มน้ำสะอาดให้เพียงพอ หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มรสหวาน</p> <p>9.งดหรือลดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์</p>
<p>Link: https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/fbdgs</p>		
<p>4</p>	<p>เกณฑ์จำแนกอาหารตามมาตรฐานโภชนาการ (Nutrient Profile)</p> 	<p>สำนักโภชนาการได้จัดทำเกณฑ์จำแนกอาหารตามมาตรฐาน โดยอ้างอิงจากเกณฑ์จำแนกอาหารขององค์การอนามัยโลก และเกณฑ์สัญลักษณ์โภชนาการทางเลือกสุขภาพ (Healthier choice logo) แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1) กลุ่มอาหารมือหลัก 2) กลุ่มอาหารกึ่งสำเร็จรูป 3) กลุ่มขนมขบเคี้ยว 4) กลุ่มขนมอบ นึ่ง ทอด 5) กลุ่มขนมหวานและไอศกรีม 6) กลุ่มเครื่องดื่ม 7) นมและผลิตภัณฑ์นม</p>
<p><u>เอกสารที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - WHO NUTRIENT PROFILE MODEL FOR SOUTH-EAST ASIA REGION <p>ที่มา : https://apps.who.int/iris/handle/10665/253459</p>		

	<p>- WHO nutrient profile model for the Western Pacific Region: a tool to protect children from food marketing</p> <p>ที่มา : https://www.who.int/publications/i/item/9789290617853</p>
<p>5</p>	<p>ตารางแสดงคุณค่าทางโภชนาการ</p> <p>สำนักโภชนาการได้จัดทำตารางแสดงคุณค่าทางโภชนาการของอาหารไทย ประกอบด้วยอาหารชนิดต่าง ๆ และปริมาณสารอาหารต่ออาหาร 100 กรัม ซึ่งมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานโภชนาการ เช่น ใช้ในการจัดทำตำรับอาหาร การประเมินการบริโภคอาหาร การจัดทำ Nutrient Profile</p> <p>Link: https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/thai-food-composition-table/download?id=61523&mid=31993&mkey=m_document&lang=th&did=18032</p>
<p>6</p>	<p>มาตรฐาน/เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0 - 19 ปี</p> <p>เนื่องจากการเจริญเติบโตของเด็กไทยปัจจุบันต่างจากเดิม ดังนั้นเกณฑ์การเจริญเติบโตของเด็กไทยที่ใช้จึงควรดำเนินการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ซึ่งสำนักโภชนาการได้ปรับเกณฑ์การเจริญเติบโตดังแสดงในหนังสือการใช้มาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0 - 5 ปี และเด็กอายุ 6-19 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเด็กในปัจจุบัน</p> <p>Link: https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/kidgraph</p>
<p>7</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน เมนูสุขภาพ</p> <p>เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการร้านอาหารทั่วไป ทั้งร้านอาหารในสถานที่ทำงานภาครัฐ เอกชน องค์กรอิสระ ร้านอาหารแผงลอย ร้านอาหารบนถนนริมบาทวิถี (Street Food) และภัตตาคาร สามารถใช้เป็นแนวทางการปรุงอาหารที่สะอาดปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักโภชนาการ</p> <p>Link: https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/healthy-canteen?page=2</p>

❖ คลังข้อมูลวิชาการของหน่วยงาน บนหน้าเว็บไซต์หน่วยงาน เพื่อการบริหารจัดการให้หน่วยงานมีความรู้สำคัญอย่างเป็นระบบและพร้อมใช้งาน

➤ คลังข้อมูลวิชาการของหน่วยงาน

สำนักโภชนาการได้มีการจัดทำข้อมูลทางวิชาการเพื่อให้ความรู้และการบริการด้านการตรวจวิเคราะห์แก่ประชาชนและบุคลากรทางสาธารณสุข โดยแบ่งออกเป็น 8 หมวดหมู่ ได้แก่ 1) เอกสารเผยแพร่ 2) มาตรฐานด้านอาหารและโภชนาการ 3) โภชนาการกลุ่มวัย 4) วิชาการ 5) ข้อมูลเฝ้าระวังทางโภชนาการ 6) งานบริการตรวจวิเคราะห์ 7) การดำเนินงาน ITA และ 8) การควบคุมภายใน

ที่มา: <https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th>